

Botek: Svit kríža za mre-
Z denníka väzneného kňa-
st Scriptum, Bratislava 2011

Ide o spomienky Mons. Antona Boteka (8. februára 1911 – 9. februára 1992), ktorý sa podobne ako množstvo ďalších nevinných kňazov stal obeťou prenasledovania nacistickou štátnou bezpečnosťou na začiatku päťdesiatych rokov minulého storočia. Výrazná osobnosť slovenskej Katolíckej cirkvi odhaľuje pohľad do prostredia koncentračných táborov, ktoré pre kňazov a iných nepriateľov zriadil totalitárny režim. Paradoxne, často sa na týchto miestach kobky zmenili bývalí zbraňári.

Botek ponúka autentické rozprávanie, opisy výsluchov, nutečné výpovede i tajnej pastorácie za mrežami; čitateľovi sa ako najväčšiu príležitosť priateľovi zveruje aj o svojich osudoch a s nevydanými pokusmi prejsť cez rieku. S Božou pomocou sa mu nakoniec predsa len podarilo dostať sa do Ríma, kde sa objaví bytosťou a talentom. Botek prekladu Svätého písma. Vyšiel v roku 2009 vo vydavateľstve Dobrá kniha. Anton Botek v denníku *Svit kríža za mreže* hľadá zbytočnému páťosu, ktoré podáva často novinársky štýlom, niekedy strohým výjadajstvom, inokedy s prvoreportážou. Práve v tom náma jeho osobná výpoveď na treba spomenúť, že Mons. Botek stál v štyridsiatych rokoch na čele *Katolíckych novín* a redaktor. A my sme na jeho výkaz a prácu stále hrdí.

ZUZANA ARTIMOVA

POZVÁNKA

Festival Musica sacra plný špičkových umelcov

Pod záštitou biskupa Mons. Viliama Judáka a primátora Nitry Jozefa Dvonča sa 12. júna – 3. júla uskutoční v meste pod Zoborom 21. ročník medzinárodného festivalu sakrálnej hudby Musica sacra. O bližšie informácie sme požiadali LUDMILU BRATOVÚ (50) z Odboru kultúry Mestského úradu v Nitre.

* V akých priestoroch sa bude festival konať a prečo práve tam?

Jednotlivé koncerty 21. ročníka medzinárodného festivalu sakrálnej hudby Musica sacra 2011 sa uskutočnia v piaristickom Kostole sv. Ladislava v Nitre, počnúc 12. júnom každú nedeľu a štvrtok okrem 23. júna, keď je sviatok Božieho tela. Piaristický Kostol sv. Ladislava v Nitre je najväčšou barokovou stavbou v našom meste, má úžasnú akustiku a nachádza sa v ňom najlepší organ v Nitre.

* Vystúpia aj hostia zo zahraničia. Kto bude hlavným lákadlom festivalu?

Na festivale okrem špičkových slovenských účinkujúcich vystúpia umelci z Česka, Rakúska, Maďarska a Veľkej Británie. Na otváracom koncerte sa predstaví Komorný orchester Bruna Waltera, ktorý pôsobí ako paneurópsky a je nositeľom kultúrnej tradície stredoeurópskeho priestoru. Jeho zakladateľom je bratislavský rodák a dirigent Jack Martin Händler, ktorý žije ako presvedčený Európan. Nie menej zaujímavými budú koncerty v podaní pedagógov a študentov z Harrow School z Veľkej Británie a orchestra Virtuosi Brunensis z Česka so sólistkami z Rakúska a zo Slovenska. Už druhý raz sa na našom festivale predstaví komorný súbor Ad libitum z Budapešti.

* V programe je aj hudobno-slovné pásmo *Otče náš*. O aký projekt ide? Kto za ním stojí?

Otče náš je názov hudobno-slovného projektu katolíckeho kňaza Jána Sucháňa, špičkovej legendárnej slovenskej speváčky Jany Kocianovej a Art music orchestra. Diváci si budú môcť vypočuť deväť nádherných zvukových čriepkov hovoreného slova kazateľa Jána Sucháňa a desať legendárnych piesní Jany Kocianovej.

* Sú v programe festivalu oproti predchádzajúcim 20 ročníkom nejaké zmeny?

Zmena oproti minulým ročníkom je jedna: záverečný koncert, ktorý sa koná vždy počas slávností *Nitra, milá Nitra*, sa v tomto roku uskutoční priamo na Svätoplukovom námestí 3. júla o 21.00. Na tomto jedinečnom koncerte, aký sa v Nitre, čo sa týka vážnej hudby, uskutoční prvý raz, sa predstaví komorný orchester Cappella Istropolitana spolu so speváckym zborom Lúčnica. Pod dirigentskou taktovkou Adriána Kokoša uvedú dielo Luigiho Cherubiniho *Rekviem c mol pre miešaný zbor a orchester*.

* Je vstup na festival voľný?

Mestské zastupiteľstvo v Nitre každoročne vo svojom rozpočte vyčleňuje nemalú finančnú čiastku na organizovanie tohto podujatia.

Festival finančne podporuje aj Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky a Nitriansky samosprávny kraj, v tomto roku festival podporila spoločnosť *InsData*. Na všetky koncerty je vstup voľný.

* Musica sacra v Nitre je už tradíciou. S akým ohlasom sa podujatie stretáva medzi obyvateľmi Nitry a okolia?

Žiadna tradícia sa nerodí ľahko, nevzniká zo dňa na deň. Festival Musica sacra je dnes vyhľadávaným podujatím s obrovským záujmom širokej verejnosti. Často sú priestory piaristického Kostola sv. Ladislava v Nitre zaplnené do posledného miesta. Okrem záujmu verejnosti je dôležitým kritériom úspechu aj ohlas odbornej verejnosti, médií i samotných interpretov. Priazeň verejnosti je základným hnacím motorom prípravy každého ďalšieho ročníka a pôsobí nesmierne záväzujúco a inšpiratívne. Teší nás, že na koncerty chodí čoraz viac mladých ľudí.

* Prichádzajú na festival aj diváci zo zahraničia?

Koncerty navštevujú aj zahraniční diváci. Počas minulých rokov k nám zavítali návštevníci z Francúzska, Talianska, Rakúska, Maďarska, Poľska a, pravdaže, z Česka.

ZUZANA ARTIMOVA

FILM

Molokai, príbeh otca Damiána

Pred rokmi som ako študent dychtivo hltal román Wilhelma Hünermanna *Na ostrov smrti*. Patril medzi knihy, ku ktorým som sa neskôr ešte niekoľko ráz vrátil pre výborné rozprávačské umenie autora i postavu pátra Damiána. Nie div, že o ňom bolo nakrútených niekoľko filmov, prvý už v roku 1939.

V roku 1999 po príbehu belgického svätca filmári siahli opäť. Paul Cox natočil mimoriadne silné svedectvo o človeku, ktorý obetoval život za záchranu duší iných. Vznikol

celovečerný film *Molokai, príbeh otca Damiána*. Páter Damián, vlastným menom Jozef Damián de Veuster, skromný belgický kňaz, bol misionárom malomocných. V roku 1864 sa ako misionár dostal na Havaj, no svoje životné poslanie neočakávane našiel na ostrove Molokai, v domove ľudí postihnutých malomocnosťou. Odvahou, vierou a vytrvalosťou presvedčil predstavených v rehoľnej komunite a ľudí vo vláde, aby mu poskytli zdroje potrebné na výstavbu kostola a obdĺh na ostro-

ve. Damián sám ochorel na malomocnosť. Zomrel medzi tými, pre ktorých bol všetkým a ktorým obetoval svoj život. V roku 2009 ho svätorečil pápež Benedikt XVI.

Film, ktorý vyšiel na DVD vďaka Lux communication, je dojemným príbehom človeka, ktorému sa po návrate domov – v rakve – dostalo kráľovskej pocty a privítania desiatimi tisícami ľudí.

JOZEF KOVÁČIK